

רשות החברות הממשלתיות

**דו"ח על פעולות
רשות החברות הממשלתיות
בשנת 2007**

מוגש עפ"י

**חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975
וחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998**

ירושלים, אלול התשס"ח – ספטמבר 2008

רשות החברות הממשלתיות
מנהל הרשות

2 בספטמבר 2008

רח. 2008-4602

לכבוד
מר רוני בר-און
שר האוצר

נכבדי,

הנדון: דין וחשבון על פעולות רשות החברות הממשלתיות בשנת 2007

עפ"י סעיף 56(א) לחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975, סעיף 5 לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 ותקנות חופש המידע, התשנ"ט-1999 אני מתכבד להגיש לך דו"ח על פעולות רשות החברות הממשלתיות בשנת 2007.

בכבוד רב,

אודי ניסן

1. תקציר הדו"ח

ברשות החברות הממשלתיות פועלות שלוש יחידות עיקריות והן: יחידת הפיקוח, יחידת ההפרטה והיחידה לשינויים מבניים. בנוסף, פועלות ברשות היחידה לכח אדם ושכר בחברות הממשלתיות, יחידת חשבונאות, מיסוי והערכת חברות ולשכה משפטית (תיאור מבנה רשות החברות הממשלתיות ושמות חברי ההנהלה מופיעים בסוף מסמך זה).

יחידת הפיקוח, עוסקת בטיפול שוטף בחברות מתחומים שונים ומגוונים, אשר אינן מצויות בהליך של שינוי מבני או המיועדות להפרטה. תחת אחריות היחידה מצויות עשרות חברות ממשלתיות, חברות מעורבות, חברות בנות ועמותות ממשלתיות. חברות אלו ממלאות פונקציות שונות שהמדינה בחרה לבצע באמצעותן ולא כחלק אינטגרלי ממשרדי הממשלה. בנוסף, תחת אחריות יחידת הפיקוח נושאים מינהליים כגון תפעול הועדות השונות ברשות, מערך המיחשוב ועוד.

יחידת ההפרטה, מטפלת בחברות שממשלת ישראל בחרה למכור את אחזקות המדינה בהן, או שנבחנת האפשרות למכור את אחזקות המדינה בעתיד. באחריות היחידה להכין את כלל הנושאים הנדרשים לצורך הפרטת החברות (בחירת סוג ההפרטה, מו"מ אל מול העובדים, העלאת הנושא לממשלה וכו'), עד לשלב המכירה בפועל. שתי הפרטות הסתיימו בשנת 2007: מכירת בתי הזיקוק לנפט ומכירת פי גלילות. בנוסף עסקה היחידה בהכנות לקראת הפרטות מתוכננות בשנת 2008 כגון הבנק לפיתוח התעשייה, החברה למדליות ולמטבעות וקרן ההשתלמות למהנדסים וכן בהפרטות המתוכננות בשנים לאחר מכן.

יחידת המונופולים, שינויים מבניים ופירוקים, מרכזת את פעילות הרשות בתחומי המונופולים והתשתיות, שינויים מבניים בחברות ממשלתיות, הפיכת יחידות סמך וגופים סטטוטוריים לחברות ממשלתיות ובחינת פירוקים של חברות אשר לדעת הרשות ניתן להעביר את פעילותן לגורם אחר. בין החברות הבולטות שטופלו בידי היחידה בשנת 2007 ניתן למצוא את חברת החשמל אשר נמצאת בהכנה לקראת שינוי מבני, חברות הנמל, אשר הוקמו בשנת 2005 ונדרשת הכנה לקראת המשך הליך מכירת מניות המדינה בהן על פי המתווה המוסכם, חברת נתיבי גז וכו'.

בהמשך הדו"ח יופיעו תחומי אחריות רשות החברות הממשלתיות על פי החוק, סקירות לגבי פעילותן של יחידת הפיקוח, יחידת ההפרטה ויחידת המונופולים, שינויים מבניים ופירוקים. כמו כן יוצגו סקירות לגבי פעילות הלשכה המשפטית, יחידת החשבונאות, המיסוי והערכת החברות ויחידת כח האדם והשכר בחברות הממשלתיות. בחלק האחרון בדו"ח זה יופיעו תרשים מבנה ארגוני, רשימת בעלי התפקידים ברשות ופרטים נוספים שפרסומם נדרש בחוק חופש המידע.

2. תחומי אחריות

תפקידיה העיקריים של רשות החברות הממשלתיות וסמכויותיה קבועים בפרק ז' של חוק החברות הממשלתיות תשל"ה-1975 כמפורט להלן:

"תפקידי הרשות

54. הרשות -

- (1) תייעץ לממשלה באמצעות שר האוצר ותייעץ לשרים בעניינים הנוגעים לחברות הממשלתיות;
- (2) תטפל לפי הנחיות הממשלה בעניינים המשותפים לכלל החברות הממשלתיות או לסוגי חברות;
- (3) תעקוב אחרי מילוי המלצותיו של מבקר המדינה הנוגעות לחברות הממשלתיות ותסייע למילויין;
- (4) תייעץ ותסייע לחברות ממשלתיות בניהול עסקיהן;
- (5) תעקוב ברציפות אחרי הפעילות של כל אחת מן החברות הממשלתיות, הגשמת מטרותיה, מהלך עסקיה, מצבה הכספי ומדיניות השכר שלה, ותודיע על ממצאיה לשרים;
- (6) תבדוק את הדו"חות המוגשים לה מאת חברה ממשלתית ואת החומר שעליו הם מבוססים, ותעיר הערותיה עליהם לחברה ולשרים;
- (7) תטפל ותסייע בהקמה ובביצוע של פירוק, מיזוג, פשרה, סידור, חידוש, ארגון ומכירת מניות של חברות ממשלתיות;
- (7א) תייעץ לוועדת השרים בעניינים הנוגעים להפרטה ותטפל בביצוע החלטות הפרטה;
- (8) תמלא לגבי חברה ממשלתית כל תפקיד שיטילו עליה הממשלה או השרים;
- (9) תמלא כל תפקיד אחר המיועד לה לפי חוק זה."

בנוסף מוטלים על הרשות תפקידים נוספים בסעיפי החוק השונים.

הרשות פועלת בתחומים העיקריים הבאים: פיקוח, הפרטה וטיפול במונופולים, בשינויים מבניים ובפירוק חברות.

3. יחידת הפיקוח

יחידת הפיקוח ברשות החברות עוסקת בטיפול שוטף בחברות שאינן בתהליכי הפרטה, בפירוק או שינויים מבניים.

מדובר בעשרות חברות הממלאות פונקציות חברתיות וכלכליות שהמדינה בחרה לבצע באמצעות חברות שבבעלותה.

בין החברות הבולטות בקבוצה זו יש לציין חברות תשתית בתחום התחבורה (נתיבי איילון, נתיבי תחבורה עירוניים וכביש חוצה ישראל), חברות פיתוח בתחום התיירות (החברה למפעלי תיירות, חברה לפיתוח עכו העתיקה), חברות המטפלות בדיוור ציבורי לנוזקים (עמידר, חלמיש, פרזות, שקמונה, ח.ל.ד פ"ת), בתי ספר חקלאיים, מכוני מחקר ועוד.

מטרת הפיקוח

לוודא התנהלות תקינה של החברה, באחריות הדירקטוריון וההנהלה, במסגרת יעדי החברה ומטרותיה וליישם את מדיניות הממשלה הנוגעת לחברות הממשלתיות.

הפיקוח על החברות הממשלתיות מתבצע בשתי דרכים עיקריות:

- נוכחות נציגי רשות החברות ("הרפרנטים") בישיבות המתקיימות בחברות. בהתאם לחוק, חייבת חברה ממשלתית לזמן לישיבות הדירקטוריון וועדותיו את נציג הרשות. מעמדו של נציג הרשות הוא כשל דירקטור, למעט זכות הצבעה.
  - דיווחים ודו"חות – החברות מעבירות לשרים ולרשות החברות דיווחים בהתאם לקבוע בחוק החברות הממשלתיות ובחוזרי הרשות. הרפרנטים מטפלים בכל הנוגע לקשר בין הממשלה לחברות ובכלל זה בהכנת הצעות החלטה לממשלה בנושאים של חברות ממשלתיות הטעונים חוות דעת של רשות החברות והחלטת ממשלה.
- כמו כן, הם חברים בצוותים ממשלתיים המוקמים לצורך טיפול בעניינים ספציפיים הנוגעים לחברות שבטיפולם.

נושאים מיוחדים שהיו בטיפול של היחידה בשנת הדו"ח:

א. איחוד המכונים שבאחריות משרד התשתיות הלאומיות

המכון הגיאופיסי – חברה ממשלתית.
 המכון לחקר ימים ואגמים – חברה ממשלתית.
 המכון הגיאולוגי – יחידת סמך של משרד התשתיות.
 שלושת המכונים כפופים למינהל מדעי האדמה במשרד התשתיות.

שתי החברות הממשלתיות סובלות בשנים האחרונות מבעיות תקציביות הנובעות בעיקר מקיצוצים תקציביים רוחביים המוחלים מעת לעת על משרדי הממשלה. כתוצאה מכך הן נאלצו לפטר כשליש מעובדיהן.

המכון הגיאולוגי, לעומת זאת, בהיותו יחידת סמך כמעט ולא נפגע.

תפקוד המכונים נבדק על ידי הכלכלן דב מישור. המלצותיו היו כי משום שפעילות המכונים, רובה ככולה קשורה בליבת עבודתו של משרד התשתיות הלאומיות, הרי

שרצוי יהיה להביא לאיחוד שלושת המכונים כיחידת סמך אחת במשרד התשתיות תוך פיצול החלק העסקי של המכון הגיאופיזי והשארותו כחברה ממשלתית.

הנושא הובא להחלטת ממשלה וכתוצאה ממנה הוקם צוות בינמשרדי הכולל את נציגי אגף התקציבים, משרד התשתיות ורשות החברות הממשלתיות לשם הכנת תוכנית פעולה לביצוע האיחוד.

ב. קרן קיסריה

חברה מעורבת בבעלות משותפת של מדינת ישראל ושל הברון רוטשילד – 50% לכל צד. לבעלי המניות כח שווה בדירקטוריון ובאסיפה הכללית. בהעדר מנגנון הכרעה צריכה כל פעולה להיות בהסכמה.

לקרן זכויות בעלות או חכירה בקרקעות בשווי של כמה מיליארדי שקלים וקופת מזומנים של כ-700 מיליון ₪. הכנסות הקרן נובעות משיווק מגרשים ומרווחים פיננסיים.

מטרת הקרן, כפי שנקבע בעת הקמתה בהחלטת ועשרים השרים לענייני כלכלה מנובמבר 1962, הינה "לשמש קרן נאמנות של הפירות מפיתוח קיסריה על מנת שהפירות ישמשו לקידום ההשכלה הגבוהה בארץ".

במהלך השנים צברה הקרן סכומים ניכרים אך הסכומים שהיא תורמת זניחים. החברה וניהולה מתאפיינים בחוסר שקיפות ולמדינה אין בקרה אמיתית על החברה ועל הגשמת מטרותיה.

ביוזמת רשות החברות התקיימו בשנת הדו"ח דיונים של גורמי אוצר שונים בנושא הקרן ונשלח מכתב משותף של מנהל רשות החברות ושל החשב הכללי לשרים שבו הוצע לשקול:

1. שינוי מעמד הקרן וביטול ההטבות והפטורים ממס הניתנים לה.

2. הכפפת האדמות שבניהול הקרן לסמכות של רשות מוניציפאלית כמקובל לגבי כל היישובים.

3. פירוק הקרן, בין בהסכמה ובין בפנייה לבית המשפט או בחקיקה.

הפעילות בנושא הקרן נמשכת בשנת 2008.

ג. היחידה המנהלית

- הכנת הדו"ח השנתי של הרשות על פעילות החברות הממשלתיות, קבלת חומר, עיבודו והכנתו לקראת הדפסתו. הכנת סקירת פעילות הרשות בשנה קודמת.

- מתן שירותים מינהליים שוטפים לעובדי הרשות.

- ריכוז עבודת הוועדות הציבוריות, הפועלות ליד הרשות: הועדה למינוי רואי חשבון והועדה למינוי יועצים משפטיים וקביעת שכרם. כמו כן מטפל הצוות בהפעלת התקנות למינוי רואי חשבון ויועצים משפטיים לחברות הממשלתיות וקביעת שכרם, על פי התקנות שהותקנו כמתחייב מפרק ו' סימן (ב) בחוק החברות הממשלתיות.

- טיפול בשאלונים של רו"ח ויועמ"שים המציגים מועמדותם לשמש בחברות ממשלתיות ודירוגם בהתאם לדרוג החברות וקליטת פרטי העסקתם של רו"ח ויועמ"שים למערכת המיחשוב, תוך ניהול מאגר ממוחשב לנושא זה.
- טיפול במינוי דירקטורים בחברות הממשלתיות כולל עדכון הנתונים במחשב.
- מעקב אחר תיקון הליקויים בחברות ממשלתיות שהופיעו בדו"ח מבקר המדינה.
- פול מינהלי בהעסקת יועצים מהארץ ומחו"ל במכירת חברות ממשלתיות.

ד. יחידת המחשוב והדיווחים

ברשות החברות כ-50 עובדים ולכל עובד תחנת מחשב. הרשות מחוברת למחשב האוצר, ומקבלת שירותי מחשוב משרד זה.

המשרד הממוחשב הוא LOTUS-NOTES ואנו עובדים לפי הנחיות האוצר ובתחזוקתו.

מערכות יישומיות:

רואי חשבון - מאגר פרטי רואי חשבון אשר מבקשים להימנות לרו"ח של חברה ממשלתית. המערכת מסווגת ומתאמת בין חברה לבין משרד המתאים לבקר חברה מסדר כלשהו.

יועצים משפטיים - מערכת המבצעת מעקב אחר היועצים המשפטיים המתמנים לחברות הממשלתיות.

דירקטורים - מאגר נתוני דירקטורים בחברות הממשלתיות המספק סטטיסטיקות וכו' על מצב הדירקטוריונים בחברות ממשלתיות.

יועצים חיצוניים - מאגר התקשרות בין רשות החברות לבין יועצים חיצוניים לרשות ומעקב אחר תשלומים.

דו"ח הרשות - קליטת שאלונים ודו"חות כספיים, מערכת אגרגטיבית על נתוני החברה, ושליחת קבצים להוצאה לאור.

לרשות החברות אתר באינטרנט ובו: דו"חות הרשות, חוזרים ופרסומים שונים.

כתובתו: WWW.GCA.GOV.IL.

ה. הועדה הציבורית לבדיקת מינויים

הועדה פועלת עפ"י חוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 ("החוק"). בראש הועדה מכהנת עו"ד טנה שפניץ.

במקרים בהם נבצר מיור"ר הועדה לכהן בשל חשש לניגוד עניינים, כיהנו כיו"ר הועדה, ממלאי מקומה, השופט (בדימוס) שלום ברנר, או השופט (בדימוס) יהושע גרוס.

בוועדה הדנה במינויים לחברות ממשלתיות מכהנים, לצד יו"ר הועדה, נציג רשות החברות, מר זהר שר, סגן מנהל רשות החברות, ואיש ציבור הנקבע ע"י יו"ר הועדה מתוך רשימה שנקבעה על פי החוק.

בוועדה הדנה במינויים לתאגידים ציבוריים מכהנים, לצד יו"ר הוועדה, שני אנשי ציבור הנקבעים ע"י יו"ר הוועדה מתוך רשימה שנקבעה על פי החוק.

דירקטורים בחברות ממשלתיות

בשנת 2007 קיימה הוועדה 27 ישיבות, בהן נדונו מועמדויות של 339 מועמדים לתפקיד דירקטורים בחברות הממשלתיות, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שאושרו : 47		סה"כ מועמדים שאושרו : 292		
מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	
4	13	24	162	גברים
2	28	10	96	נשים
6	41	34	258	סה"כ

לאור מידע חדש שהגיע לוועדה, הופסקה כהונתה של דירקטורית אחת.

מנכ"לים לחברות ממשלתיות

בשנת 2007, דנה הוועדה ב- 10 מועמדים לתפקיד מנכ"ל, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שלא אושרו : 1		סה"כ מועמדים שאושרו : 9		
מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	
-	-	-	9	גברים
-	1	-	-	נשים
-	1	-	9	סה"כ

בנוסף, הוועדה מצאה כי 6 מועמדים שהוצעו, כשירים לכהן בתפקיד מנכ"ל בפועל.

יו"ר דירקטוריון לחברות ממשלתיות

בשנת 2007 דנה הוועדה ב-31 מועמדים לתפקיד יו"ר דירקטוריון, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שלא אושרו : 1		סה"כ מועמדים שאושרו : 30		
מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	
-	1	-	30	גברים
-	-	-	-	נשים
-	1	-	30	סה"כ

חברי מועצה בתאגידים ציבוריים ובחברות מים וביוב

הוועדה קיימה בשנת 2007, 26 ישיבות בנושא תאגידים סטטוטוריים, בהן נדונו 297 מועמדויות של מועמדים לתפקיד חברי מועצות, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שאושרו :		סה"כ מועמדים שאושרו :		
9		288		
מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	
-	4	24	158	גברים
-	5	10	96	נשים
-	9	34	254	סה"כ

מנכ"לים לתאגידים ציבוריים

בשנת 2007, דנה הוועדה ב- 8 מועמדים לתפקיד מנכ"ל תאגיד ציבורי, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שלא אושרו :		סה"כ מועמדים שאושרו :		
-		7		
מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	
-	-	-	5	גברים
-	-	-	2	נשים
-	-	-	7	סה"כ

יו"ר מועצות בתאגידים ציבוריים

בשנת 2007, דנה הוועדה ב- 12 מועמדים לתפקיד יו"ר תאגיד ציבורי, כדלקמן:

סה"כ מועמדים שלא אושרו :		סה"כ מועמדים שאושרו :		
1		11		
מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	
-	-	-	11	גברים
-	1	-	-	נשים
-	1	-	11	סה"כ

סגן/מ"מ יו"ר מועצות תאגידיים ציבוריים

בשנת 2007, דנה הוועדה ב – 2 מ"מ יו"ר תאגידיים ציבוריים כלהלן:

סה"כ מועמדים שלא אושרו : 0		סה"כ מועמדים שאושרו : 2		
מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	מקרב האוכלוסייה הערבית	מקרב האוכלוסייה היהודית	
-	-	-	-	גברים
-	-	-	2	נשים
-	-	-	2	סה"כ

ו. ועדות למינוי יועצים משפטיים ורואי חשבון וקביעת שכר טרחתם

כללי

בהתאם להוראות סעיפים 47(ג) ו-44(ג) לחוק, טעון מינוי של יועץ משפטי ורואה חשבון לחברה ממשלתית וכן שכר טרחתם - אישור הרשות.

תהליך האישור נקבע בכללים שהוצאו כתקנות ע"י שרי המשפטים והאוצר ואושרו ע"י ועדת הכספים של הכנסת. הוועדות הציבוריות מתמנות ע"י השרים ומתפקידן להמליץ בפני מנהל הרשות בנושאים שהוזכרו לעיל.

1. ועדת המינויים ליועצים משפטיים וקביעת שכרם

הוועדה מונתה לאחר התקנתם של כללים הקרויים - "כללי החברות הממשלתיות (מינוי יועצים משפטיים וקביעת שכרם) התשנ"ב-1992".

בעקבות הכללים החדשים, הוציאה רשות החברות נוהל לכל החברות הממשלתיות בדבר אישור מינוי היועץ המשפטי וקביעת שכרו. הנוהל מופיע באתר הרשות שכתובתו WWW.GCA.GOV.IL

הוועדה קיימה בתקופת הדו"ח 7 ישיבות.

2. ועדת המינויים לרואי חשבון וקביעת שכרם

ביום 26.12.1993 אישרה ועדת הכספים של הכנסת את הכללים בדבר מינוי רואי חשבון ושכרם בחברות הממשלתיות. הכללים נקראים: "כללי החברות הממשלתיות (מינוי רואי חשבון ושכרם) התשנ"ד-1994".

הכללים פורסמו ברשומות בתחילת 1994.

התקנות מבטיחות את אי תלותו של רוי"ח בחברה בעניין מינויו ובעניין שכ"ט שישולם לו.

הכללים קובעים קריטריונים ודרכי פעולה בעניין מינויו של רואה החשבון, במטרה למנוע פנייה ישירה של רואי חשבון לחברה מסויימת, ולהבטיח רמת ביקורת נאותה בחברות.

כמו-כן, קובעים הכללים רוטציה בחברות המעסיקות את רואי חשבון שלהן מעל 6 שנים, עם סמכות לוועדה לדחות את הרוטציה במקרים המפורטים בתקנות, כגון הפרטה.

רואי חשבון סווגו בהתאם לקריטריונים שאושרו ע"י הוועדה. מתוך המערכת הממוחשבת, מעבירה הרשות רשימת מועמדים שנמצאו מתאימים עפ"י דרישות רצויות לאופי החברה, לכל חברה וחברה - לדיון בוועדה למינוי רואי חשבון (פירוט של הליך בחירת רואי חשבון המבקר התפרסם באתר הרשות באינטרנט).

הוועדה ממליצה על מועמד שנמצא המתאים ביותר לחברה מסוימת. על החברה לאשר את מינויו באסיפה הכללית.

בתקופת הדו"ח לא התכנסה הוועדה וזאת לאור היעדר קוורום.

4. יחידת ההפרטה

יחידת ההפרטה ברשות החברות הממשלתיות אחראית על הכנת חברות ממשלתיות להפרטה ועל יישום הליך ההפרטה בפועל.

פעילות היחידה מתמקדת גם בייעוץ לוועדת השרים לענייני הפרטה בנוגע לדרכי ההפרטה (מכירה פרטית, הנפקה בבורסה, פרוק וכד') והליכי ההפרטה, תוך תיאום בין גורמי המדינה.

להלן סקירה בדבר פעילותה של יחידת ההפרטה בשנת 2007.

א. בתי זיקוק לנפט בע"מ

ביום 26.12.2004 נתקבלה החלטה בוועדת השרים לענייני הפרטה בדבר פיצולה והפרטתה של חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ ("בז"ן"). החלטה זו באה בהמשך להחלטת ועדת השרים לענייני חברה וכלכלה (קבינט חברתי-כלכלי) מיום 29.7.2004, לבצע את הפיצול וההפרטה של בתי הזיקוק בהתאם למתווה הבא:

1. מכירת בית הזיקוק באשדוד במכירה פרטית.

2. הנפקת בז"ן מיד לאחר מכן.

ביום 31.7.2006, נבחרה פז כמציע מועדף בהליך מכירת אחזקות המדינה ובז"ן בחברת בית זיקוק לנפט – אשדוד בע"מ ("בז"א").

ביום 28.9.2006 הושלמה בהצלחה מכירת בז"א לפז תמורת סכום של כ-3.25 מיליארד ₪.

עם השלמת פיצול בז"ן ומכירתה של בז"א, החלה הרשות בהכנות לקראת יישום השלב השני של החלטת ועדת השרים לענייני הפרטה האמורה לעיל – מכירת אחזקות המדינה של בז"ן בדרך של הצעת מכר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב.

בין היתר, החלה הרשות לפעול לכתיבת תשקיף החברה אשר יפורסם לציבור טרם המכרז הציבורי של מניות בז"ן. לשם ביצוע וריכוז מטלה זו נבחר משרד עו"ד חיים סאמט, שטיינמץ, הרינג ושות'.

לתפקיד החתמים ישראלים בהנפקה נבחרו איי.בי.איי חיתום והנפקות בע"מ, כלל פיננסים חיתום בע"מ, לידר הנפקות (1993) בע"מ, ואייפקס חיתום וניהול הנפקות בע"מ.

כמו כן, ובהתחשב בהיקף ההנפקה הצפוי, נעזרה הרשות גם בבנקי השקעות בינלאומיים מובילים לשם הפצת ניירות הערך של בז"ן בחו"ל – JP Morgan, Lehman Brothers ו-Merril Lynch.

ביום 12.2.2007, ולאחר ביצוע Road Show בארץ ובחו"ל, ביצעה הרשות הצעת מכר פרטית לגופים מוסדיים של 44% ממניות בז"ן. תמורת הצעת מכר זו, עלתה לכדי כ-2.73 מיליארד ₪.

ביום 19.2.2007, הושלמה הפרטת בז"ן, עם הצעת יתרת 56% ממניותיה על פי תשקיף במכרז לציבור. תמורת המכרז הציבורי עלתה לכדי כ-3.696 מיליארד ₪.

סך התמורות עבור מניות בז"ן בהצעת המכר של מניותיה – כ-6.43 מיליארד ₪.

ביום 27.6.2007, חתמו ראש הממשלה וממלא מקום שר האוצר על היתר לחברה לישראל בע"מ ולבעלי השליטה בה, לשלוט בחברה ולהחזיק אמצעי שליטה בה, בתנאים אשר התקיימו במועד מתן ההיתר.

ב. פי גלילות מסופי נפט וצינורות בע"מ

ביום 19.5.2005 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה (מח/22) למכור את שלושת מתקני פי גלילות באשדוד, ירושלים ובאר-שבע. מכירת המתקנים יכולה להיעשות בדרך של מכירת שלושת המתקנים כמקשה אחת או מכירת כל מתקן בנפרד, כאשר מתקן אשדוד ירושלים יימכרו לשני רוכשים שונים. כן החליטה הוועדה על מכירת נכסים נוספים של החברה, ככל שיהיו. לאחר מכירת פעילויות החברה כאמור, תפורק פי גלילות מרצון ולאחר השלמת הליכי הפירוק מרצון יועברו הזכויות במקרקעין במתחם רמת השרון ישירות לידי בעלי המניות בחברה.

נכסיה הנוספים של החברה כוללים את אחזקותיה של פי גלילות בחברת מגל, מפעלי גז ונפט לישראל, אשר פי גלילות מחזיקה ב-50% ממניותיה. הליך מכירת שלושת המסופים והליך מכירת אחזקות פי גלילות במגל התבצע בנפרד ובמקביל.

הליכי המכירה כאמור, התבצעו על ידי ועדה משותפת אשר מונתה לנהל ולבצע את הליכי המכירה, כאשר החברים בה הם כבוד השופט בדימוס מר תיאודור אור, הנציג העצמאי, ומנהל יחידת ההפרטה.

ביולי 2007 נמכרו מסופי החברה לחברת "דלק" חברת הדלק הישראלית בע"מ תמורת 800 מיליון ₪.

בשל חוסר הוודאות הרגולטיבי בעניין הגז הטבעי החליטה הוועדה המשותפת לבטל את הליך מכירת אחזקות פי גלילות במגל.

כיום בוחנת רשות החברות ביחד עם הממונה על ההגבלים העסקיים וחברות הדלק חלופות שונות בעניין עיתוי פירוק החברה.

ג. החברה לניהול קרן השתלמות למהנדסים בע"מ

החברה לניהול קרן השתלמות למהנדסים בע"מ הינה חברה ממשלתית בה מחזיקים בחלקים שווים המדינה והאיגוד המקצועי, הסתדרות המהנדסים בישראל (מהנדסים, אדריכלים, אגרונומים, כימאים) אגודה עותומאנית ("האגודה"). בנוסף, מחזיקה המדינה במניית הכרעה, המקנה לשר התמ"ת זכות הכרעה במקרה של שוויון קולות באסיפה הכללית ובדירקטוריון החברה.

הקרן מסווגת כקופת גמל בהתאם לסעיף 47(א)(2) לפקודת מס הכנסה ופועלת בהתאם לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור ולניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964.

נכון ל-31.12.2007 מנהלת הקרן, אשר מעסיקה 6 עובדים (כולל המנכ"ל ומזכירת החברה), סך של כ-2.2 מיליארד ₪, עבור כ-25,000 עמיתים.

ביום 6.3.2007 אשרה וועדת השרים לענייני הפרטה את הפרטת החברה. בהתאם להחלטה, הפרטת החברה תתבצע בדרך של מכירת השליטה בה לגורם עסקי בהליך תחרותי. לשם כך, הגיעה הממשלה להסכם מכירה משותפת עם האגודה של כל אחזקות המדינה (50%) ו-10% מאחזקות האגודה בחברה, באופן שלאחר המכירה יוותרו בידי האגודה אחזקות בשיעור של 40%, ומניית הכרעה תהפוך עם המכירה למניה נדחית, ולפיכך לא יהיו לאיש זכויות

מכוחה. עפ"י ההסכם, המכירה תתבצע באמצעות וועדה משותפת למדינה ולאגודה. כן נקבעו תנאי סף להשתתפות מתמודדים אשר להם ניסיון בתחום ניהול קופות גמל.

בתאריך 10.1.2008 פורסמו מודעות בעיתונים המזמינות מתעניינים לפנות לרשות החברות בבקשה להשתתף בהליך. ביום 14.2.2008 הוגשו פניות המתעניינים להגיש את פניותיהם לרשות.

בשנת 2008 מתוכננת השלמת המכירה של הקרן.

ד. בנק החקלאות

ביום 4.9.2005 קיבלה ועדת השרים לענייני הפרטה החלטה להפריט את בנק החקלאות בדרך של מכירת נכסים מהותיים של הבנק ובכלל זה, בין היתר, מכירת תיק האשראי של הבנק או העברתו לגבייה, ומכירת זכויות הבנק במקרקעין או העברתן למדינה.

רשות החברות הממשלתיות בתיאום עם החשב הכללי פועלים לקידום והשלמת הפרטת הבנק. ביום 5.3.2008 החליטה וועדת השרים לענייני הפרטה על פירוק בנק החקלאות בדרך של פירוק מרצון. לאחר קבלת החלטת הוועדה צפוי כי ימונה מפרק לבנק אשר יביא לפירוק וסגירת הבנק במהלך שנת 2008. במקביל החל הבנק לפטר מחצית מכ"א שלו בהתאם להסכם שנחתם עם עובדי הבנק לאחר מו"מ בניהול הרשות.

ה. חברת דואר ישראל בע"מ

ביום 30.7.2003 קיבלה ממשלת ישראל החלטה בדבר הרפורמה בענף הדואר, לפיה רשות הדואר תחדל לפעול כתאגיד סטוטורי וכל פעילותה תעבור לחברה ממשלתית אשר תקום לצורך זה. עוד נקבע בהחלטה כי תחום הדואר ייפתח בהליך הדרגתי ומבוקר לתחרות וכי לאחר מכן תופרט חברת הדואר. ביום 16.11.2004 החליטה ממשלת ישראל כי פעילות בנק הדואר תועבר לחברה בת בבעלות מלאה של חברת הדואר – חברת בנק הדואר בע"מ. לצורך המעבר לחברה תוקן חוק רשות הדואר התשמ"ו-1986, כך שכל פעילות רשות הדואר תבוצע על ידי חברת דואר ישראל בע"מ ("חברת הדואר"). כן נקבע בחוק כי ענף הדואר יפעל באמצעות רשיונות. תיקון החקיקה נכנס לתוקפו ביום 1.3.2006, והחל ממועד זה חברת הדואר החליפה את רשות הדואר.

לצורך יישום השינוי המבני הוסדרו נושאים שונים וביניהם: מבנה ההון של החברה, הסכם נכסים המסדיר את העברת חלק מהנכסים השונים ששימוש את רשות הדואר לבעלות חברת הדואר, רישום מסודר של כל זכויות החברה תמורת הקצאת הון מניות למדינה, הסכם פנסיה והסכם מימוני, הסכמים קיבוציים שונים ובהם הסכם מעבר עובדים לחברת הדואר, קביעת רשיונה הכללי של החברה וקביעת תעריפים לשירותי החברה.

נכון להיום קיימת תחרות בחלק ניכר מהשירותים שמספקת חברת הדואר. כמו כן- נקבעו על ידי ועדה ציבורית, תעריפי הדואר וניתן רשיון הפעלה לחברת הדואר. בעקבות פעולות אלו ניתן יהיה להתקדם בשנים הקרובות לקראת הפרטת החברה.

בהתאם למדיניות הממשלה בהחלטתה מיום 30.7.2003, החליטה הממשלה ביום 12.9.2006, להטיל על מנהל הרשות להגיש, עד למועד שיקבע על ידי שר האוצר, הצעת החלטה בנושא מכירת מניות המדינה בחברת הדואר. עוד נקבע בהחלטת הממשלה כי חברת הדואר תופרט בשני שלבים כאשר בשלב הראשון תנפיק המדינה בבורסה עד 49% ממניות החברה ובשלב השני תמכור המדינה גרעין שליטה בחברה. ביום 16.11.2006 הנחה שר האוצר את מנהל רשות החברות הממשלתיות להגיש את הצעת ההחלטה האמורה עד ליום 1.3.2007. בהתאם להנחיית שר האוצר, הכינה הרשות טיוטת החלטה לוועדת השרים לענייני הפרטה שהופצה למשרדי הממשלה השונים הנוגעים בדבר.

מכיוון שמתווה ההפרטה של חברת דואר ישראל תלוי במידה רבה בקביעת אופי פעילותו של בנק הדואר ומועד הרחבת השירותים הפיננסיים שלו, ככל שאלו יפותחו לשירותים בנקאיים קימעונאיים, התעכבה הפרטת החברה עד להחלטה בדבר אופי הפעילות הצפוי של חברת בנק הדואר. הליך הפיתוח של בנק הדואר צפוי להשליך על מתווה ההפרטה של החברה הן בנוגע לדרך ההפרטה והן בנוגע לעיתוי ההפרטה וזהות הרוכשים הפוטנציאליים.

בדיון מיום 24.2.2008, בראשות שר האוצר, סוכם כי ההחלטה הסופית על מתווה ההפרטה ופיתוח חברת בנק הדואר תתקבל בחודש מאי 2008, לאחר בחינה של האפשרות של פיתוח בנק הדואר לבנק בעל רישיון. עם קבלת ההחלטה על מתווה ההפרטה, בכוונת רשות החברות לפעול להגשת הצעת החלטת הפרטה לוועדת השרים לענייני הפרטה.

ו. החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ

החברה הממשלתית למדליות ולמטבעות בע"מ ("החברה למדליות") נוסדה בשנת 1961 כחברה ממשלתית בבעלות מלאה של מדינת ישראל. החברה משווקת מטבעות מיוחדים המונפקים על ידי בנק ישראל, מנפיקה מדליות ממלכתיות ומשווקת מגוון מוצרים ובכלל זה עתיקות, מוצרי יודאיקה, תכשיטים ומוצרי אומנות. לחברה שש חנויות, שלוש מתוכן מופעלות באופן ישיר, ושלוש מופעלות באמצעות זכיינים.

ביום 12.8.2003 החליטה ועדת השרים לענייני הפרטה להפריט את כל אחזקות המדינה בחברה למדליות בדרך של מכירה פרטית. בהתאם להחלטה זו פעלה הרשות להסדיר מגוון נושאים לקראת הפרטת החברה, ובכלל זה:

- * חוק בנק ישראל תוקן, באופן שיתיר לחברה פרטית לשווק מטבעות זיכרון ומטבעות מיוחדים המונפקים על ידי בנק ישראל.
- * תשלום התמלוגים לפני ואחרי הפרטת החברה.
- * הסכם עם העובדים.
- * השימוש בסמל המדינה על ידי החברה לאחר הפרטתה.
- * הסדרת סדרי העבודה בין החברה למדליות לבנק ישראל לאחר ההפרטה.

ב-18.10.2007 פרסמה רשות החברות מודעה בה הודיעה כי גורם המעוניין לרכוש את אחזקות המדינה בחברה למדליות יגיש פנייה לרשות. ביום 18.11.2007 הוגשו לרשות פניות המתעניינים לרכוש את החזקות המדינה בחברה. הפרטת החברה צפויה להסתיים בשנת 2008.

ז. ביה"ס המרכזי למלונאות בע"מ – תדמור

ביום 4.9.2005 קבלה ועדת השרים לענייני הפרטה החלטה על הפרטת בית הספר המרכזי למלונאות בע"מ.

עפ"י ההחלטה, מניות המדינה יימכרו כמקשה אחת בדרך של מכירה פרטית למשקיע או לקבוצת משקיעים מהארץ ו/או מחו"ל. על הרשות לנהל מו"מ עם התאחדות בתי המלון למכירת מניותיה בחברה במסגרת הליך המכירה, ככל שתחפוץ בכך. כן הוחלט כי הרוכש יתחייב להמשיך ולהפעיל את החברה כעסק חי בתחומי ההכשרה המקצועית לנוער ולמבוגרים.

רשות החברות מנהלת מו"מ עם התאחדות בתי המלון, כאמור בהחלטת ההפרטה, וכן מקדמת הליכים שונים הדרושים לביצוע החלטת ההפרטה, כגון הארכת חוזה השכירות של

המבנה והמקרקעין המשמשים את החברה מ-10 ל-15 שנים, שיפוץ המבנה, מו"מ עם עובדי החברה ועוד.

ח. אגרקסקו

אגרקסקו חברה ליצוא חקלאי בע"מ (להלן: "אגרקסקו" או "החברה") הוקמה בשנת 1965 ועוסקת בהובלה ושיווק תוצרת חקלאית לחו"ל. החברה הינה חברה מעורבת כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975.

השליטה בחברה הינה 50% בידי מדינת ישראל והיתרה בידי מועצת הצמחים, מועצת הלול וחברת תנובה. בחברה ישנם, מלבד מניות השליטה, 11 סוגי מניות הוניות ובהן למדינה אחוז זניח.

החברה הינה עסקית אך לפי תקנון החברה היא אינה מפיקה רווחים. אם ישנם עודפים הם יתווספו לתמורה שמקבלים המגדלים או ישמשו לכיסוי גרעונות החברה.

קיימת החלטת ממשלה מיום 30.7.2002 הקובע כי עניין הפרטתה של אגרקסקו יובא בפני וועדת השרים להפרטה.

לאחרונה, החלה המדינה בהליך קידום הפרטתה של חברת אגרקסקו. לצורך כך מנהלת המדינה מגעים עם שאר בעלי המניות (מועצת הצמחים, מועצת הלול, תנובה והתאחדות מגדלי הבקר) ע"מ להגיע למתווה מוסכם של השוואת זכויות בעלי המניות ויציאה להליך של מכירת גרעין שליטה בחברה בדרך של מכירה פרטית. בשנת 2008 צפויה הרשות להביא בפני הממשלה הצעת החלטה על הפרטת החברה.

ט. הבנק לפיתוח התעשייה

הבנק לפיתוח התעשייה לאחר שנקלע למשבר בשנת 2002 פועל במסגרת תוכנית run off שאמורה להסתיים ב-7/2008. בסוף התקופה יתבטל רשיונו הבנקאי של הבנק, יוחזר פיקדון של הבנק המופקד באוצר, יפרע קו האשראי שהעמיד בנק ישראל לטובת הבנק והוא יפורק.

על מנת להגדיל את התשואה והכדאיות מפירוק הבנק מכינה הרשות אלטרנטיבה של מכירת מניות הבנק כעסק חי מתוך הנחה כי אלטרנטיבה זו תביא לתשואה גבוהה יותר לבעלי המניות ובכללם המדינה, מאשר חלופת הפירוק.

ב-6/2007 פרסמה רשות החברות RFI על מנת לבדוק התכנות של מכירה בהתאם לטיטת מתווה שפרסמה הרשות.

במענה ל-RFI נתקבלו פניות מצד 13 גופים שהביעו עניין ברכישה עתידית ואף צרפו את הערותיהם למתווה המוצע ע"י הרשות.

מהערות מרבית הפונים עלה כי סיכויי הצלחתו של הליך מכירה עשויים להיפגע באם לא תהיה הסכמה של כלל בעלי המניות של הבנק למכירה בהתאם למתווה האמור.

לפיכך החליטה הרשות ביחד עם בעלי מניות אחרים של הבנק על קיום הליך של משא ומתן בין הצדדים בסיועו של פרופסור ברנע, לשם גיבוש הסדר בין כלל בעלי המניות ביחס לחלוקת התמורה בחלופת המכירה שיכלול בתוכו הסכמות ביחס לכלל הסוגיות העומדות בין הצדדים.

לאחר הגעה להסכמה כאמור וקבלת החלטת ממשלה מתאימה יעשו הפעולות הבאות:

1. פנייה לבית משפט לצורך הגעה להסדר עפ"י סעיף 350 לחוק החברות.
2. פרסום מכרז למכירת מניות הבנק.
3. לחלופין סיום הליך-run off ופירוק הבנק.

5. היחידה למונופולים, שינויים מבניים ופירוקים

היחידה הוקמה במטרה לרכז את פעילות הרשות בתחומי המונופולים והתשתיות, שינויים מבניים בחברות ממשלתיות והפיכת יחידות סמך וגופים סטטוטוריים לחברות ממשלתיות ולצורך פירוק חברות ממשלתיות.

להלן סקירה בדבר פעילותה של היחידה בשנת 2007 :

א. חברת החשמל לישראל בע"מ

חברת החשמל הינה חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975, בבעלות ממשלתית בשיעור 99.85%. החברה עוסקת בייצור, הולכה, חלוקה ואספקת חשמל ומהווה את עיקר ענף החשמל בישראל.

חוק משק החשמל התשס"ו-1996 קובע מגבלות במתן רישיונות לייצור, הולכה וחלוקה במשק החשמל באופן שמחייב יישום שינוי מבני במשק החשמל, כך שהחברה תפוצל למספר חברות בתחום הייצור, מספר חברות בתחום החלוקה וחברת הולכה. בהתאם לתיקון לחוק משק החשמל משנת 2006, הוארכה תקופת המעבר ליישום השינוי המבני במשק החשמל עד ליום 4.3.2007. ביום 28 בפברואר 2007 חוקק חוק משק החשמל (תיקון מס' 5) התשס"ז-2007, בעניין יישום השינוי המבני במשק החשמל, כמפורט להלן.

ביום 15.2.2007 חתמו מנהל רשות החברות הממשלתיות, הממונה על התקציבים באוצר ומנכ"ל משרד התשתיות על מסמך המופנה לשר האוצר ושר התשתיות ובו פירוט עקרונות המדיניות של משרדי האוצר והתשתיות בנוגע ליישום הרפורמה במשק החשמל. המסמך מפרט את מבנה משק החשמל במסגרת הרפורמה, ולפיו תפוצל חברת החשמל לחברת אחזקות שתכלול 4 חברות ייצור בעלות תמהיל דלקים דומה, 4 או 5 חברות חלוקה על בסיס איזורי, חברת ניהול המערכת, בבעלות ממשלתית מלאה וחברת הולכה. בנוסף, יתואגדו פעילויות השירותים הנוספים. במסמך מפורטים לוחות הזמנים ליישום תיאגוד החברות ולהפעלתן. כמו כן, נכללות במסמך התייחסויות לסוגיות הנכסות וההתחייבויות, הרגולציה והיצרנים הפרטיים. בהתאם לאמור במסמך, תוקם מינהלת לביצוע השינוי המבני, אשר תהיה כפופה מנהלית לרשות החברות ומקצועית לוועדת היגוי המורכבת ממנהל רשות החברות, הממונה על התקציבים, ומנכ"ל משרד התשתיות. העקרונות המתוארים לעיל, נכללו בהחלטת הממשלה מיום 18.2.2007 ובתיקון מספר 5 לחוק משק החשמל התשס"ז-2007. עיקרי התיקון הינם כדלקמן:

- תוקף הרישיונות הקיימים, בהם מחזיקה החברה הוארך עד לתאריך 1.7.2007. לשר התשתיות ולשר האוצר ("השרים") הסמכות להאריך בצווים את תוקף הרישיונות האמורים לעיל בארבעה חודשים נוספים, עד לתאריך 1.11.2007, אם נוכחו כי הדבר חיוני לקידום מטרות החוק.

- יישום התיקון לחוק מאפשר מעבר למבנה קונצרני בלוח זמנים מדורג שבו החברה, כחברה-האם, תחזיק בחברות-בת לפי הפירוט כדלקמן:

- לפחות 4 חברות בעלות רישיון ייצור, כאשר לכל אחת מחברות הייצור יהיו תחנות כוח הפועלות על בסיס תמהיל דלקים ומבנה עלויות דומים.

- לפחות 4 חברות בעלות רישיון חלוקה, אשר כל אחת תחזיק ברישיונות ל-30% מהיקף החלוקה במשק לכל היותר. חברות החלוקה יפוצלו באופן שהעלויות לעניין מתקני החשמל שמשמשים כל אחת מהחברות יהיו דומות ככל הניתן;
- חברה בעלת רישיון הולכה, אשר השרים יקבעו, עד 1.1.2011, האם תיוותר במסגרת הקונצרנית;
- חברות בנות למתן שירותים, אשר יעסקו בתחום התכנון ההנדסי של תחנות הכוח, בהקמת תחנות כוח, בלוגיסטיקה, בטכנולוגיות מידע וברכישת דלקים.
- פעילות ניהול המערכת הופרדה מפעילות ההולכה ונקבעה כפעילות הטעונה רישיון לפי החוק, ואשר עליה להיות כלולה בתאגיד ממשלתי נפרד בבעלות מלאה מחוץ למבנה הקונצרני של החברה.
- לפי המתווה שנקבע בתיקון מספר 5, עד ליום 1.7.2013, חברת-האם תוכל להחזיק ב-51%, לכל היותר, מאמצעי השליטה בחברות בעלות רישיונות חלוקה או ייצור.
- התיקון לחוק קובע תוואי ואבני דרך ליישום השינוי המבני במשק החשמל, המאפשרים המשך מתן רישיונות לחברת החשמל, במתכונת הנוכחית ובכל אחת מן הפעילויות הרלבנטיות, ואשר נועדו להתארגנות והקמת חברות בנות לשם מתן רישיונות לפעילויות לפי מבנה היעד למשק החשמל. כמו כן, השרים רשאים, אם נוכחו כי הדבר חיוני לקידום מטרות החוק, לדחות את המועדים להגעה למבנה היעד הקונצרני לעיל בשישה חודשים נוספים.
- ב- 30.06.2007 הוארך תוקף רישיונות חברת החשמל עד ה- 1.11.2007.
- ב- 31.10.2007 ניתן צו משק החשמל (הארכת תוקפם של רישיונות חברת החשמל ויישום השינוי המבני במשק החשמל) התשס"ח-2007, הדוחה את המועדים שנקבעו בתיקון מס 5 לחוק משק החשמל התשס"ז-2007. להלן עקרונות צו זה:
  - * רישיונות הייצור וההולכה הוארכו עד ל- 1.7.2008.
  - * רישיונות החלוקה והאספקה- הוארכו עד ה- 1.7.2009.
  - * הקמת תאגידי הייצור בחברות בנות של חברת החשמל- עד ה-1.7.2008. עד ליום זה יושלמו ההסדרים הדרושים בדבר מבנה ההון, ובכלל זה הנכסים וההתחייבויות, וכן כל הסדר נוסף הנדרש לצורך ביצוע פעילותם של תאגידי הייצור.
  - * עד ליום 1.1.2010 יוקם תאגיד כחברה בת של חברת החשמל שיעסוק בהקמה ובהפעלה של רשת החשמל של בעל רישיון הולכה.
  - * תאגיד ניהול המערכת יוקם עד ל- 1.7.2008.
  - * הקמת תאגידי חלוקה והספקה עד ל-1.7.2009.
- בישיבה מיום 03.09.07 סיכמו שר האוצר ושר התשתיות הלאומיות כי יוקם צוות מו"מ בדרגים הגבוהים ביותר לשם יישום הרפורמה בחברת החשמל. סוכם כי הצוות ינהל מו"מ רצוף ואינטנסיבי עם נציגי הנהלת החברה, הסתדרות העובדים הכללית והעובדים.
- בסוף שנת 2007 (ובתחילת שנת 2008) השלימה חברת החשמל גיוס הון בהיקף של 250 מיליון \$, עם אופציה לגיוס נוסף בהיקף של 750 מיליון \$ מגולדמן-זאקס וזאת בעיקר לצורך מימון צורכי פיתוח משק החשמל. היבטים מסוימים בעסקה אושרו בהחלטת ממשלה בהתאם לסעיף 11(א)(א9) לחוק החברות הממשלתיות. רשות החברות סייעה

לחברת החשמל בריכוז המצגים הנוגעים לפעילות משרדי הממשלה השונים במסמכי הגיוס ובניסוחים שיאפשרו מתן חוות דעת לצורך אישור הממשלה לפי סעיף 11(א)(א9) כאמור.

במהלך שנת 2007 נערכה חברת החשמל לדיווח בהתאם לכללי חשבונאות בינלאומיים IFRS. במסגרת היערכותה, פנתה החברה לרשות החברות על מנת שהרשות תסייע בגיבוש עמדות מקצועיות הנוגעות לאופן יישום כללי ה-IFRS בדוחות הכספיים של החברה, בתיאום עם רואי החשבון המבקרים של החברה. רשות החברות פרסמה מספר הבהרות בעניין במהלך שנת 2007. משמעויות המעבר לדיווח לפי IFRS נבחנות בימים אלה בהנהלת החברה ובדיונים בהשתתפות רשות החברות.

ב. מקורות חברת מים בע"מ

מקורות חברת מים בע"מ פועלת כרשות המים בהתאם לחוק המים התשי"ט-1959. מקורות והחברות המאוחדות שלה עוסקות בהקמת מתקני מים, שאיבה וחלוקת מים. מקורות הינה חברה ממשלתית וחלות עליה הוראות חוק החברות הממשלתיות התשל"ו-1976.

ביום ה- 29.8.2007, בעקבות החלטת ממשלה בעניין ביצוע שינוי מבני בקבוצת מקורות מיום ה- 26.8.2007, נחתם בין המדינה לבין חברת מקורות מים וחברת שח"מ הסכם עלויות חדש הכולל אף שינויים ארגוניים במבנה ובדרך פעילות החברה.

במסגרת השינוי המבני החדש שונה המבנה הארגוני של קבוצת מקורות בהתאם לעקרונות הבאים:

א. הפרדה בין הפעילות התחרותית לפעילות המונופוליסטית של מקורות במשק המים. בהתאם לכך הועברה חברת מקורות פיתוח וייזום מחברת אחות למקורות לחברת בת וכן נקבע לו"ז להפרטת חברת הבת. חברת הבת מהווה את זרוע הביצוע של מקורות לפעול בתחומי ההתפלה, תאגידי מים וביוב, מכוני טיהור שפכים ועוד.

ב. הפרדה בין מערכת ההולכה למערכת אספקת המים – במסגרת זו חברת המוביל הארצי ונכסים בע"מ, המרכזת את כלל נכסי מפעל המים הארצי ונכסי המים של המדינה מעבר לקו הירוק, הועברה להיות חברה ממשלתית בבעלות מלאה.

ג. ייעול פעילותה הפנימית של החברה באמצעות ריכוז כלל יכולות הביצוע של החברה במסגרת חברת בת – חברת מקורות ביצוע (שח"מ) בע"מ.

בהתאם לתכנית השינוי המבני הוקמו שלוש חברות ממשלתיות חדשות: חברה ממשלתית – "מקורות המוביל הארצי נכסים בע"מ ושתי חברות בנות למקורות מים מקורות ייזום ופיתוח וחברת מקורות ביצוע (שח"מ) בע"מ.

להלן פירוט החברות ופעילותן:

מקורות מים: תשמש כרשות מים ארצית בהתאם לחוק המים, ותהיה אחראית לתפעול מערכת המים, כולל הפקה, טיפול במים, תפעול מפעלי השבת מי קולחין, הקמה וחידוש מפעלי מים. החברה תעסוק בתחום אספקת המים בלבד.

מקורות ייזום ופיתוח: תרכז את הפעילות העסקית שאינה בתחום הסכם העלויות. חברה זו תנהל ותפעיל פרויקטים שונים בתחום המים וכן תוכל לשתף פעולה עם יזמים פרטיים בפרויקטים כגון הקמה וניהול של תשתיות מים וביוב, מכוני טיהור שפכים, ועוד.

מקורות המוביל הארצי ונכסים: החברה תהיה חברת נכסים בבעלות ממשלתית מלאה וישירה. החברה תחזיק בחכירה את נכסי המוביל הארצי בהתאם להסכם שייחתם בין הממשלה לחברה, וכן תחזיק בנאמנות את הנכסים ביו"ש, עזה ורמת הגולן. החברה תתחזק, תנהל ותפתח את כל נכסי המוביל הארצי בהתאם להסכמים שיחתמו בין החברה לבין רשות המים הארצית (חברת מקורות מים).

חברת הביצוע: במסגרת חברה זו יאוחדו כל יחידות הביצוע במקורות מים וכן חברת שח"מ לחברת ביצוע אחת בחברת מקורות מים. חברת הביצוע תבצע עבודות רק עבור חברת מקורות מים ולא יהיה רשאי לבצע עבודות עבור גורמים אחרים אלא בהסכמת כל הצדדים להסכם העלויות.

ביום ה- 29.8.2007 נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בין החברה לבין ההסתדרות ומזכירות ארגון העובדים בדבר השינוי המבני החדש במקורות מים.

נכון ליום כתיבת הדו"ח קמה ופועלת חברת מקורות פיתוח וייזום בע"מ כאשר הפרויקט המרכזי שלה הוא הקמת מתקן ההתפלה באשדוד. טרם התכנס הדירקטוריון של חברת מקורות המוביל הארצי ונכסים בע"מ.

במסגרת עבודתה פעלה הרשות במתן חוות דעת בנושאים המיסויים והחשבונאיים הנובעים מהסכם העלויות והשינוי המבני הנובע ממנו, מתן פתרונות להצגת ערכם הריאלי של הנכסים המועברים לחברות החדשות שיקומו, יצירת מבנה הון לכל חברה, גיבוש מסמכי היסוד של החברות ומערכת ההסכמים ביניהן, וגיבוש הסכם השינוי המבני עם העובדים. כמו כן פעלה הרשות בנושא יישום תקן חשבונאי מספר 12 ובקורות סרבנס אוקסלי בחברה.

בנוסף, במהלך ספטמבר 2007 מינה שר האוצר צוות בראשות מנכ"ל משרד האוצר אותו מרכזת רשות החברות הממשלתיות לצורך הסדרת מבנה ההון והבעלות במקורות מים.

ג. תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ ("תש"ן")

חברת תשתיות נפט ואנרגיה בע"מ (להלן: "תש"ן") הינה חברה ממשלתית שכל מניותיה מוחזקות על ידי ממשלת ישראל. ביום 5 בינואר 2001 הסתיים זיכיון בן 70 שנה שניתן לחברה בהתאם ל"אמנה והסכמים של חברת הנפט העיראקית" (מספר 20 משנת 1931). בהתאם לאמנה, עם תום הזיכיון תבואנה לידי גמר הזכויות שניתנו לחברה על פי האמנה "וכל נכסי דלא נידי וכל הקבועות שלה בארץ ישראל שהינם חלק מן המפעל, יהיו לקניינו של הנציב העליון שיקבלם חינם".

תש"ן מחזיקה בחברת בת – קו מוצרי דלק בע"מ (להלן: "קמ"ד") בבעלות מלאה. קמ"ד הינה בעלת רשת קווי צנרת להולכת תזקי קי דלק ועוסקת בתכנון, הקמה, הפעלה ותחזוקת מערכות להולכת תזקי קים. קמ"ד מהווה למעשה מונופול טבעי בהולכת דלק ומוצרי.

באוגוסט 1999 קיבלה הממשלה החלטה מספר 127 העוסקת בהגברת התחרות בתחום התשתיות במשק הדלק, וכן מינתה צוות לבחינת מבנה ענף שירותי התשתית במשק הדלק אשר יפעל ליישום הצעדים האמורים בהחלטה. בנובמבר 1999 המליץ הצוות, בין היתר, שלא להאריך את זיכיון החברה.

בתקופה הנסקרת פעלה הרשות במסגרת צוות בינמשרדי (משרד האוצר, התשתיות, המשפטים, ממ"י ורשות החברות) להסדרת פעילות חברת תש"ן וחברת הבת שלה – קו מוצרי דלק בע"מ ("קמ"ד) באופן שיסדיר את מבנה פעילות החברות לאחר תום תקופת הזיכיון. במסגרת עבודת הצוות הבינמשרדי פעלה הרשות במתן חוות דעת בנושאים המיסויים והחשבונאיים הנובעים מתום הזיכיון, מתן פתרונות להצגת הנכסים המועברים בערכם הריאלי ובהתאמת כל האמור להשגת מבנה היעד הרצוי למשק של פעילויות התשתית בעלות אופי מונופוליסטי אותן מבצעת החברה.

במסגרת הצוות הבינמשרדי והמו"מ עם החברה אמורים להיחתם הסכמים בין המדינה לחברה בקשר לנכסי המדינה המשמשים לפעילות במשק הדלק, המועברים להפעלה על ידי החברות, ובקשר לנכסים שהיו בידי החברה ערב תום הזיכיון שאינם משמשים לפעילות החברות במשק הדלק המוחזרים למדינה (מרכז מסחרי "ביזנס סנטר", שטחים המכונים "קרקות הצפון", קרקעות בחוף שמן ועוד). במסגרת ההסכמים יוסדר בין היתר אורך תקופת הפעלת התשתית והנכסים על ידי תש"ן ומעמד החברה בנכסים.

ביום 6 ביולי 2003 הגיע הצוות הכלכלי המשותף לנציגי המדינה וחברת תש"ן, לסיכום באשר לנכסים, תקופת ההסכמים, גובה דמי השימוש ושאר הנושאים הנדרשים לשם גיבוש הסכמי תום הזיכיון.

מאז גיבוש הסיכום הכלכלי מיום 6.7.2003 דנים נציגי המדינה והחברה מתוך כוונה לגבש הסכם מפורט בעניין הסדרי תום הזיכיון של חברות תש"ן וקמ"ד. הסכם על הארכת הזיכיון צפוי להיחתם במהלך 2008.

ד. חברת נתיבי הגז הטבעי לישראל בע"מ

החברה הוקמה בחודש יולי 2003 והינה חברה ממשלתית בבעלות מלאה. תחומי העיסוק של החברה הינם הקמה והפעלה של מערכת הולכת הגז הטבעי בישראל.

בין החברה למדינה נחתמו, במחצית הראשונה של שנת 2005, שלושה הסכמים להשקעה בהון המניות של החברה כדי שתוכל לפעול להקמת צינור הגז הטבעי בתוואי אשדוד-גזר-אשקלון.

במהלך שנת 2006 קבעה רשות הגז תעריף זמני לחברה. לאחר הליך בדיקה מפורט של טענות החברה בדבר גובה התעריף, בין היתר, בדיונים שהתקיימו ברשות החברות בהשתתפות גורמי המדינה הרלבנטיים, אישרה רשות הגז בסוף חודש דצמבר 2006 תעריף מעודכן לחברה, אשר שיקף עליה של עשרות אחוזים לעומת התעריף הזמני.

החברה השלימה במהלך השנה את היערכותה להטמעת נושא אפקטיביות הבקורות הפנימיות והדיווח הכספי בהתאם לסעיפים 302 ו-404 של החוק האמריקאי Sarbanes Oxley, בהתאם להנחיות רשות החברות.

ה. חברת רכבת ישראל בע"מ

החברה הוקמה בשנת 1998 אך בפועל היתה מספר שנים ללא כל פעילות. בחודש דצמבר 2002 נחקק חוק רשות הנמלים והרכבות (תיקון מס' 11) התשס"ג-2002, לפיו מופרדת הרכבת מרשות הנמלים והרכבות (להלן – רנ"ר) והופכת מחטיבה ברנ"ר לחברה ממשלתית. כמו כן, המקרקעין, המיטלטלין והעובדים של הרכבת עוברים לחברה הממשלתית החדשה.

ביום 1 ביולי 2003, נכנס לתקפו תיקון 11 לחוק רשות הנמלים והרכבות, ורכבת ישראל החלה לפעול כחברה ממשלתית.

קודם ליום המעבר התבצעו הפעולות הבאות: מינוי דירקטוריון, מינוי נושאי תפקידים בחברה וחתימה על הסכם קיבוצי מיוחד עם עובדי החברה לשם הסדרת המעבר.

ביום 29 באפריל 2004 נחתמו המסמכים הבאים :

1. מסמך עקרונות לסבסוד הפעילות השוטפת לתקופה של 5 שנים המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2007, לפיו התחייבה הממשלה לסייע בפעילות השוטפת של החברה בדרך של מתן סובסידיה שנתית שתיגזר מההפרש שבין ההוצאה השנתית המוכרת לבין ההכנסה השנתית המוכרת.

2. מסמך עקרונות לביצוע תוכנית הפיתוח הרב שנתית לפיו תעמיד הממשלה לחברה מסגרות כספיות במשך 6 שנים המסתיימות ביום 31 בדצמבר 2008 לצורך יישום תוכנית הפיתוח המאושרת, בהיקף מצטבר שלא יעלה על 20 מיליארד ש"ח.

3. הסכם עקרונות למתן זכות שימוש ולהעברת זכויות במקרקעין, לפיו תעניק המדינה לחברה, באמצעות מינהל מקרקעי ישראל, הרשאת שימוש ל-20 שנים מיום חתימת ההסכם במקרקעין פעילים ובמקרקעין בהקמה ביום חתימת ההסכם.

המו"מ על הסכמי הקבע טרם הסתיים.

במהלך שנת 2006 התקיימו דיונים בין החברה לארגון העובדים, וכן בין החברה למדינה, במסגרת הועדה הבין משרדית לבחינת ביצוע שינוי מבני בחברה. בין הנושאים שנדונו היתה האפשרות לתאגד שתי חטיבות של החברה כחברות – בת: חברה בת למטענים וחברה בת לסחר ונדל"ן.

בחודשים האחרונים שקדה רשות החברות יחד עם החברה על גיבוש הסכמות לקראת מימוש הסכם לפרישת כ- 150 מעובדי החברה במסגרת מאמצי התייעלות והתחייבויות החברה.

1. רשות הנמלים – מעבר ל-4 חברות ממשלתיות

ביום 22 ביולי 2004 פורסם ברשומות חוק הספנות והנמלים, התשס"ד-2004. החוק ביטל את חוק רשות הנמלים, התשכ"א-1961. בהתאם לחוק הועברו הנכסים וההתחייבויות של רשות הנמלים לארבע חברות ממשלתיות שהוקמו ביום 21 ביולי 2004: חברת נמלי ישראל פיתוח ונכסים בע"מ ("חנ"י"), חברת נמל חיפה בע"מ, חברת נמל אשדוד בע"מ וחברת נמל אילת בע"מ. בנוסף, ניתן רישיון נמל לחברת מספנות ישראל בע"מ.

מטרת החוק הינה יצירת מבנה תחרותי של ענף הנמלים באמצעות חברות שמנוהלות על ידי הדירקטוריון וההנהלה הבכירה של כל חברה בראיה עסקית וכלכלית, לרבות התייעלות במבנה הארגוני ובהוצאות השכר של החברות. במסגרת השינוי המבני, נחתם הסכם עם העובדים וההסתדרות, הן לביצוע השינוי המבני והן לתהליכי ההפרטה בחברות, וכן הוכנסו שיפורים בהסכם הקיבוצי, על מנת להגביר את הגמישות הניהולית בחברות. בנוסף, נקבעו יעדים בדרך להפרטה של החברות.

חברות הנמל הוסמכו על ידי שר התחבורה ושר האוצר להפעיל נמל ולתת בו, או בחלק ממנו, שירותי נמל בהתאם לתנאי ההסמכה והוראות חוק רשות הספנות והנמלים.

תפקידיה של חנ"י, כפי שהוגדרו בחוק, הינם להחזיק את המקרקעין המועברים ונכסים אחרים שהועברו אליה, לרכוש נכסים המיועדים להיכלל בתחום הנמל, לפקח על השימוש בנכסים, לתכנן לפתח ולתחזק את הנמלים כדי לתת מענה לצרכי המשק ולפעול לקידום התחרות בין הגורמים הפועלים בנמלים.

במהלך שנת 2007 פעלה הרשות בתיאום עם גורמי הממשלה השונים במספר נושאים: תיקון תקנות מס' הכנסה, יישוב מחלוקות בין חברת הנמל לחנ"י ועוד.

מנכ"ל משרד האוצר מינה צוות שבראשו מכהן מנהל רשות החברות הממשלתיות ובהשתתפות נציגים מאגף תקציבים, רשות הספנות והנמלים וחנ"י שמטרתו לבחון את הקדמת הפרטת נמל אילת בע"מ. הצוות קיים מספר דיונים במהלך שנת 2007 שבמהלכם הועלו חסמים שיש להסיר טרם ההפרטה. במהלך שנת 2007 נדונו סוגיות שונות הנוגעות להמשך הסדרת פעילות חברות הנמל וחנ"י וכן החלו דיונים ראשוניים בסוגיות הנוגעות להפרטת חברות הנמל.

ז. חברת פארק אריאל שרון בע"מ (פארק איילון)

חברת פארק איילון הינה חברה לתועלת הציבור אשר מטרותיה הינן יצירת פארק המהווה ריאה ירוקה לרווחת אוכלוסיית מטרופולין ת"א, לדורות הבאים.

בתאריך 20.4.2005 התקבלה החלטת ממשלה מס. 3526 לפיה פארק איילון ישמש כריאה ירוקה לתועלת הציבור למטרות פנאי ונופש ולדורות הבאים וכי יש להקמת הפארק ופיתוחו. עוד קבעה ההחלטה כי השתתפות המדינה בחמש השנים העוקבות תהיה ביחס של שקל תקציב מול שקל תרומה עד לתקרה של 10 מליון ₪. כמו כן הוחלט על הקמת צוות בינמשרדי שייתן המלצה באשר לדרך יישום ההחלטה.

ב- 20.11.2005 ניתנה החלטת ממשלה נוספת (מס. 4416) שאימצה את החלטת הצוות הבינמשרדי והחליטה על הקמת חברה ממשלתית לפארק איילון.

החברה הוקמה ביום 31.5.2006.

במהלך שנת 2007 מיסדה החברה את התשתית ההסכמית לפעילותה:

א. ביום 20.09.2007 נחתם ההסכם בין ממשלת ישראל לבין חברת פארק איילון, שעניינו מימון פעילות החברה לפי עקרון המציינג- שקל תקציב מול שקל תרומה.

ב. ביום ה- 27.11.2007 נחתם ההסכם עם קרן ברכה.

ג. ביום ה- 13.2.2007 אושר בדירקטוריון החברה נוהל התרומות, כמתחייב מתקנון החברה.

ד. ביום 13.2.2008 שונה שם החברה לפארק אריאל שרון בע"מ.

6. הלשכה המשפטית

הלשכה המשפטית ברשות החברות הממשלתיות אחראית לכל ההיבטים המשפטיים בכל תחומי פעילותה ואחריותה של רשות החברות, הן בהיבט של הפרטת חברות ושינויים מבניים, והן בהיבט של פיקוח על פעילותן.

הייעוץ המשפטי ניתן הן לרשות והן למשרדים אחרים בכל הנוגע לעבודת הרשות או תחומי אחריותה, וכן, בעניינים מהותיים – לחברות הממשלתיות עצמן.

7. יחידת חשבונאות, מיסוי והערכת חברות

היחידה מופקדת ברשות על מילוי פונקציות החשבונאות המיסוי והערכת החברות.

היחידה מסתייעת בייעוץ חיצוני שוטף של שלושה משרדי רואי חשבון לצורך מילוי תפקידיה, לרבות בחינת הדוחות הכספיים של החברות והעברת ההערות לדוחות הכספיים, בהתאם לחובה המוטלת על הרשות בסעיף 54 בחוק החברות הממשלתיות לבדוק את הדוחות המוגשים לה מאת חברה ממשלתית. כמו כן, מסתייעת היחידה במשרד רואי חשבון חיצוני בהפקתו של דוח הרשות המציג ומנתח, בין השאר, את עיקרי הנתונים הכספיים של כלל החברות לסוגיהן.

בשנת הדוח הסתייעה היחידה בצוות מומחים לכללי דיווח ותקינה חשבונאית בחברות הממשלתיות כאמור בהחלטת ממשלה בק/70, לצורך בחינה ומתן הוראות לכלל החברות בנושאים אלו במסגרת חוזרי הרשות או ביחס לסוגיות אלו בחברות ממשלתיות ספציפיות ובכלל זה הטמעת הפקת לקחים שונים, לרבות כתוצאה מהמלצות מבקר המדינה, החלטות ועדת השרים לביקורת המדינה וההתפתחויות בנושאים אלו בארץ ובעולם, הן במסגרת הסקטור הפרטי לרבות תאגידי נסחרים והן במסגרת הסקטור הממשלתי לרבות תאגידי ממשלתיים.

עבודת הערכת החברות כוללת, בין השאר, סיוע בהערכת מצבן העסקי והמבני של החברות במסגרת הענפים בהם הן פועלות, תוך בחינת השינויים הנדרשים בהן וסיוע בביצוע הערכת שווי של חברות, תוך התייחסות לפעולות הנדרשות על מנת להגדיל את התמורה הכוללת למדינה כבעלים או כריבון. למשל, ע"י חלוקת דיבידנדים מרווחים שוטפים או צבורים או הפרטה, או ביצוע שינויים מבניים בחברות.

תוצאת לוואי הנגזרת מהערכה ובדיקה של החברות היא סיוע בסיווג החברות על בסיס נתונים כספיים ואחרים, במסגרת הועדה הציבורית לסיווג חברות.

א. חשבונאות

1. כתוצאה מהתיקונים שנעשו בחוק החברות הממשלתיות ולצורך הפעלתם, בין היתר, בשים לב להמלצות שנכללו בדוחות מבקר המדינה, הוקמו צוותים מקצועיים שפעלו באופן שוטף לבחינת הנעשה בתחום בארץ ובעולם בחברות ממשלתיות וציבוריות. תוצאות עבודת הצוותים באו לידי ביטוי, בין היתר, בהוראות הרשות בנושא דוחות כספיים (מבוקרים, סקורים, תקציביים), דוחות דירקטוריון ודוחות ביצוע ביקורת פנימית וחיצונית ובנושא הצהרת מנהלים לאחר שהצוותים המקצועיים בחנו, בין היתר, את חקיקת סרבנס-אוקסלי בארה"ב (להלן "SOX") וההיערכות הנדרשת בעקבות פרשת אנרון ואחרות ודוחות מבקר המדינה (הוראות אלו ניתנים להורדה באתר האינטרנט של הרשות). ביום 31 בדצמבר 2007 פורסמו תקנות החברות

הממשלתיות (דוחות נוספים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי), התשס"ח-2007.

בהתאם לתקנות האמורות, חברה שמחזור הכנסותיה או היקף נכסיה עולה על 400 מל"ח, תצטרף לדוחות השנתיים דוח נוסף בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי בהתבסס על מודל בקרה מקובל, שבו יפורטו החולשות המהותיות, אם קיימות, וייכללו הצהרות חתומות של כל נושאי משרה החתומים על הדוחות הכספיים או דוח הדירקטוריון.

2. היחידה בוחנת באמצעות כח האדם המקצועי המועסק על ידה ובסיוע צוות המומחים סוגיות חשבונאיות מיוחדות בחברות הממשלתיות ונותנת את הדעת עליהם.

בהתאם להחלטת ממשלה בק/ 70 מ-5.8.2004 התקינה החשבונאית הכללית, לגבי החברות הממשלתיות הינה של הסקטור הפרטי. התקינה הייחודית לחברות הממשלתיות, הינה בנוסף לתקינה של הסקטור הפרטי או כהרחבה או בחידוד של נושאים ספציפיים לחברות ממשלתיות כמפורט בחוזרי הרשות. התקינה הייחודית לחברות הממשלתיות תתבצע בהתאם לחוק. הרשות תמשיך להסתייע בצוותים המקצועיים שהוקמו על ידה לצורך זה.

2.1. בשנת הדוח נידונו, בין היתר, הסוגיות הבאות:

2.1.1. ההצגה החשבונאית הנאותה של נכסי בנק הדואר והתחייבויותיו – דו"חות פתיחה.

2.1.2. סוגיות בדו"חות הפתיחה של חברות הנמלים שהוקמו מפיצול ופירוק רשות הנמלים.

2.1.3. השלכות המעבר ל- IFRS על חברת החשמל.

2.1.4. הצגת עסקאות בין המדינה לחברות ממשלתיות כריבון, בעל מניות או יחסי ספק - לקוח.

2.1.5. רישום נכסי ההשקעה בחברות הדיור.

2.1.6. רישום התחייבויות פנסיוניות.

2.1.7. קביעת שווי הוגן של רכוש קבוע בכלל ושל חברות ברגולוציה תעריפית בפרט.

2.1.8. התאמת בסיס הדיווח החשבונאי לבסיס התעריף והרגולוציה בחברות המספקות שרותים חיוניים לציבור בדומה לשיטה האמריקאית (FAS71).

ב. מיסוי

היחידה פעלה בתחום זה במספר היבטים:

1. במסגרת ההליכים שמבצעת הרשות כמו למשל שינויים מבניים, הפרטות ועוד פועלת

היחידה להסדרת נושאי המיסוי הרלוונטיים. כך בשנת הדוח פעלה היחידה להסדרת נושאי המיסוי במספר דרכים:

- 1.1. חקיקה – בחברות הנמל.
- 1.2. הסכמים מול רשויות המס – בחברת תשתיות נפט.
- 1.3. פרה רולינג – חברת הרכבת ומקורות.
2. היחידה בחנה סוגיות מיסויות בחברות ממשלתיות וההשלכות על פעילותן לאור שינויים מבניים והסדרות רגולטוריות. כך למשל השלכות המיסוי האפשריות בשינוי המבני בחברת החשמל השינוי המבני במשק המים.
3. במהלך השנה היחידה העניקה ייעוץ ליחידות הרשות בנושאי מיסוי שוטפים שעלו בחברות.

ג. הערכת חברות

היחידה סייעה בהערכת מצבן העסקי והמבני של החברות במסגרת הענפים בהם הן פועלות, תוך בחינת השינויים הנדרשים בהן וסיוע בביצוע הערכת שווי של חברות, תוך התייחסות לפעולות הנדרשות על מנת להגדיל את התמורה הכוללת למדינה כבעלים או כריבון. למשל, ע"י חלוקת דיבידנדים מרווחים שוטפים או צבורים או הפרטה, או ביצוע שינויים מבניים בחברות (בז"ן, חברת החשמל, תעש ועוד).

השנה, הדבר בא לידי ביטוי, בין היתר, במקרים הבאים:

1. הכנת דוחות פרופורמה לשינויים מבניים (חברת הרכבת וחברת החשמל).
  2. ביקורת ובקרה על הערכות שווי שהזמינה הרשות מגורמים חיצוניים (בז"ן ופי גלילות).
  3. בחינת עבודות של הערכות שווי שנעשו ע"י החברות הממשלתיות (חברות בנות בתעשייה האווירית).
- היחידה הגישה סיוע בסיווג החברות על בסיס נתונים כספיים ואחרים, במסגרת הועדה הציבורית לסיווג חברות ובמסגרת בחינה כוללת של כלל החברות וטבלת הסיווג הנוכחי.

8. יחידת שכר וכת אדם בחברות**כללי**

בסעיף 54(5) לחוק החברות הממשלתיות הוטל על הרשות לעקוב אחר מדיניות השכר של החברות. בסעיף 32(א)(4) הוטלה על הדירקטוריון החובה לקבוע את שכרם של עובדי החברה עפ"י הכללים שקבעה לכך הממשלה ובאישורה. במסגרת סעיפים אלו מביאה הרשות לאישור הממשלה את הצעותיה בנושאי מדיניות שכר ותנאי עבודה כאשר נציגי הרשות בדירקטוריונים מקיימים מעקב שוטף אחר הביצוע.

א. שכר ותנאי העסקת עובדים בכירים בחברות:

היחידה טיפלה באישור שכרם של עובדים שכירים בחברות בהתאם לסולמות השכר השונים. בנוסף, עודכן סולם שכר המנכ"לים בשנת 2007.

ב. סיווג חברות:

בתקופת הדו"ח התכנסה וועדת הסיווג (מורכבת ממנהל הרשות, הממונה על השכר ושני נציגי ציבור) על מנת לקבוע את סיווגן של חברת פארק איילון ועמותת מתימו"פ.

ג. שכר ותנאי העסקה של העובדים בחברות הממשלתיות – פעילות בתקופת הדו"ח:**ג.1. הנחיות:**

ג.1.א. הרשות המשיכה לפעול בעניין מתן הנחיות לחברות בדבר יישום תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר העסקת קרובי משפחה) ותקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר אופן בחירת פקידים בכירים) ופעלה לקבלת נהלים מהחברות הממשלתיות בדבר אופן המינוי והבחירה של עובדים בכירים.

ג.1.ב. הרשות טיפלה במשלוח הנחיות לחברות בנוגע להשתתפות בדמי חבר לאגודות מקצועיות, להשתתפות המעסיק בתשלום בגין ארוחות לעובדים, בנוגע ליישום החוק למניעת הטרדה מינית, בנוגע ליישום הוראת שעה בדבר הגנה על זכויות עובדים המועסקים בידי קבלני שירותים בחברות הממשלתיות וכן בנוגע לשיעור הריבית על הלוואות לעובדים.

ג.1.ג. הרשות הוציאה הנחיות לעניין אי תשלום שכר בגין שביתה.

ג.1.ד. הרשות הוציאה הבהרות בנושא חופשה ללא תשלום למנכ"לים ועובדים בכירים בחברות הממשלתיות.

ג.2. הסכמים קיבוציים וטיפול בהפרטות ושינויים מבניים:

ג.2.א. הרשות ניהלה מו"מ עם הנהלת חברת החשמל, ארגון עובדי חברת החשמל וההסתדרות בכל הנוגע לשינוי המבני, הסדרת זכויות העובדים והסכם שכר בחברה. הטיפול בנושאים אלה טרם הסתיים.

ג.2.ב. נחתם הסכם קיבוצי מיוחד בדבר תנאי הפרישה של עובדי בנק החקלאות וזאת בעקבות החלטת הממשלה על פירוק הבנק.

ג.2.ג. הרשות המשיכה לנהל מו"מ עם עובדי חברת המדליות בעקבות החלטת הממשלה על הפרטת החברה. בתקופת הדו"ח נחתם ההסכם עם העובדים אשר הסדיר את זכויותיהם בגין הפרטת החברה.

ג.2.ד. הרשות טיפלה באישור הסכמים קיבוציים בחברת נמל אשדוד.

ג.2.ה. הרשות טיפלה באישור הסכמים קיבוציים ברפא"ל.

ג.2.ו. הרשות טיפלה באישור הסכם לדירוג התעופתי בתע"א.

ג.3. הסכמי פרישה:

ג.3.א. הרשות טיפלה באישור הסכם פרישה ל-300 עובדים בחברת החשמל.

ג.3.ב. הרשות טיפלה באישור הסכם פרישה לכ-150 עובדים בחברת רכבת ישראל. הטיפול בנושא טרם הסתיים.

ד. ביקורת ומעקב

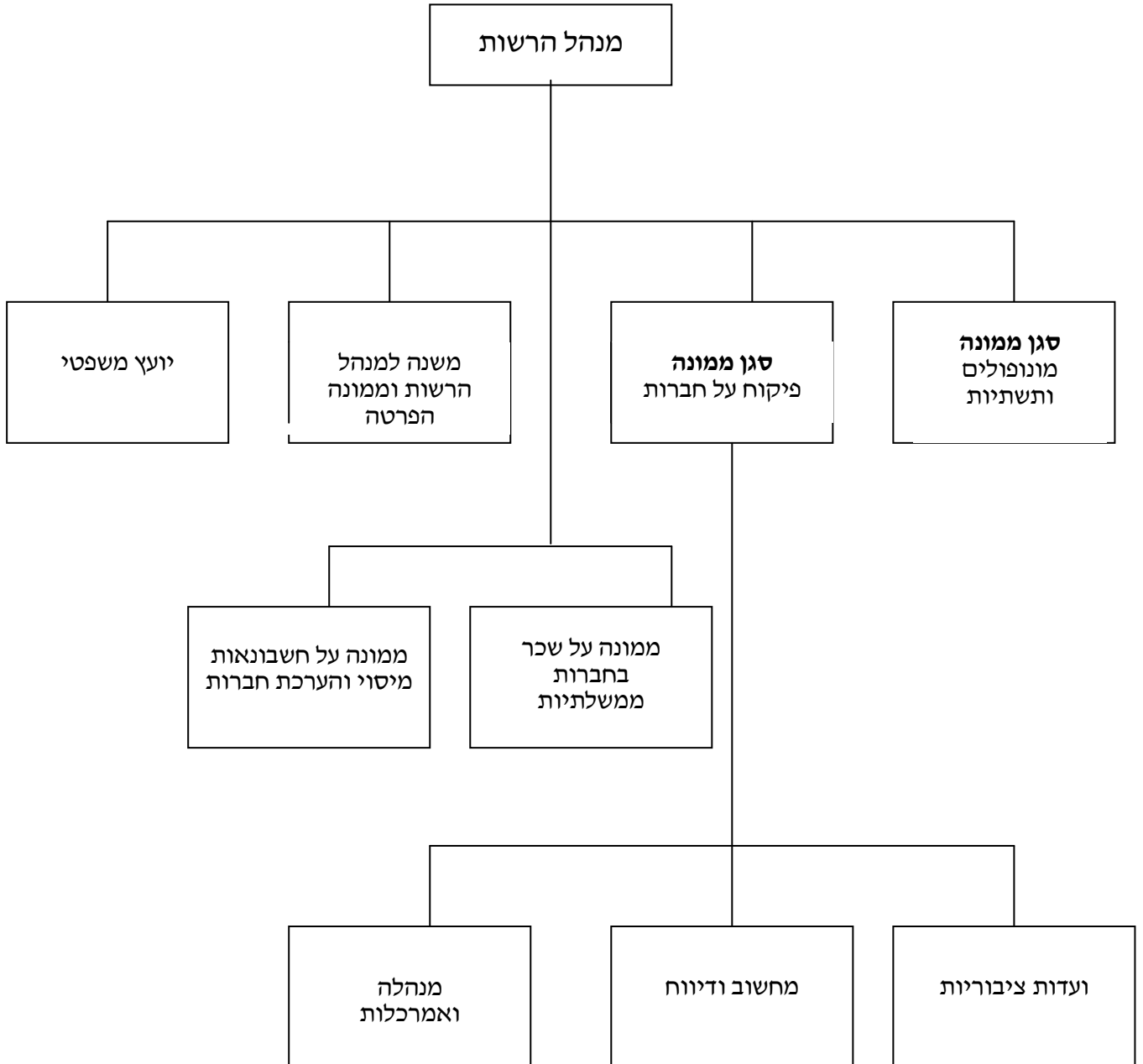
ד.1. רשות החברות פעלה בתיאום עם הפרקליטות ויחידת השכר והסכמי עבודה במשרד האוצר, לביטול החריגות בחברת החשמל. הטיפול בנושא זה טרם הסתיים.

ד.2. נבדקו חריגות שכר לכאורה בחברות הממשלתיות לשנת 2006. נמצאו חריגות שכר בחברות נתיבי איילון, נתיבי גז, רכבת ישראל, פרזות והחברה לפיתוח חוף אילת. רשות החברות טיפלה בחריגות בתיאום עם יחידת האכיפה במשרד האוצר ופעלה לביטול החריגות. הטיפול בחריגות השכר בחברות אלה טרם הסתיים.

ה. תביעות משפטיות

הרשות המשיכה לטפל בתביעות משפטיות שהוגשו ע"י חברת החשמל בעקבות עיצומים שנקטו ונוקטים עובדי חברת החשמל. בתקופת הדו"ח טיפלה הרשות בתביעה משפטית שהוגשה ע"י עובדי חברת בית זיקוק באשדוד. הטיפול בתביעות אלה טרם הסתיים.

רשות החברות הממשלתיות
מבנה ארגוני

פרטים כלליים על רשות החברות הממשלתיות

כתובת: רח' קפלן 3, משרד האוצר ירושלים 91036.

כתובת באינטרנט: WWW.GCA.GOV.IL

הנהלת הרשות

<u>מס' פקס</u>	<u>מס' טלפון</u>	
02-5665814	02-6707150/1/2	מנהל הרשות – אודי ניסן
02-5665814	02-6707153/4/5	משנה למנהל הרשות ומנהל יחידת ההפרטה – מאיר שמרה
02-5665811	02-6707165	סגן לפיקוח - זוהר שר
02-5665821	02-6707160/1/2	סגן למונופולים ולתשתיות – ערן היימר
02-5665805	02-6707120/1/2	יועצת משפטית - עו"ד אביגיל זרביב
02-5665811	02-6707125	ממונה חשבונאות מיסוי והערכת חברות - חיים פישר
02-5665811	02-6707158	ממונה שכר ותנאי עבודה בחברות - נאוה קרמר

החברות הממשלתיות הבנות ממשלתיות והמעורבות

פרטים על החברות, השקעות המדינה בהן ונתונים כספיים עליהן ניתן למצוא באתר באינטרנט בכתובת WWW.GCA.GOV.IL.

תקציב רשות החברות בשנת 2007

כלול בתקציב משרד האוצר, סעיף תקציבי 05.09.

פירסומי רשות החברות בשנת 2007

בשנת 2007 פרסמה הרשות דו"ח רשות החברות הממשלתיות על חברות ממשלתיות לשנת 2006.

ניתן לעיין בדו"ח הרשות במשרדי רשות החברות וכן באתר רשות החברות באינטרנט.

מקום בו ניתן לעיין בהנחיות המינהליות הכתובות לפיהן פועלת רשות החברות

במשרדי הרשות וכן באתר רשות החברות באינטרנט.

תיאור מאגרי המידע שברשות החברות לפי חוק הגנת הפרטיות

1. מאגר רו"ח לצורך עבודת הועדה למינוי ושכ"ט רו"ח.
2. מאגר יועצים משפטיים לצורך עבודת הועדה למינוי ושכ"ט יועצים משפטיים.

3. מאגר דירקטורים, יו"ר דירקטוריונים ומנכ"לים בחברות הממשלתיות לצורך עבודת הועדה לבדיקת מינויים.

דו"ח הממונה על יישום חוק חופש המידע, התשנ"ח-1988

במהלך שנת הדוח (2007) הוגשו לרשות 4 בקשות לקבלת מידע על פי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998 לפי הפירוט הבא:

- 2 בקשות נענו באופן מלא.

- 2 בקשות נדחו בהתבסס על העילות המצויינות בסעיף 8(5) לחוק חופש המידע.

בקשה אחת טופלה תוך 30 יום ממועד קבלת הבקשה.

בקשה אחת טופלה תוך 60 יום ממועד קבלת הבקשה.

בתשובה לבקשה לפי חוק חופש המידע סירבה הרשות למסור שמות של מועמדים לכהונת דירקטור שלא מונו לכהונתם, וזאת על מנת שלא לפגוע בזכותם לפרטיות של מועמדים לשעבר, שאינם ממלאים כיום תפקיד ציבורי. הרשות מסרה למבקרים דיווח מצטבר ביחס למספר כולל של מועמדים שלא אושרו על ידי הוועדה, תוך פילוג המידע לפי זהות השרים שהציעו את המועמדות ונימוקי הוועדה לאי אישור המועמדות.

על החלטת הרשות בעניין הבקשה הקודמת הגיש המבקש עתירה לפי חוק חופש המידע לבית המשפט המחוזי בתל-אביב (עת"מ 1107/05).

ביום 3.7.2005 נתן כב' השופט נ' ישעיה פסק דין המאשר, בעיקרו של דבר, את עמדתה של הרשות. השופט קבע כי פרסום שמות מועמדים שלא אושרו, יחד עם הסיבה לאי אישורם, פוגע בפרטיותם של המועמדים, מבלי שקיים עניין ציבורי המצדיק פגיעה זו. מנגד, הלך השופט לקראת עמדת המבקשים והורה לרשות למסור מידע המפרט את הסיבה לפסילתו של כל מועמד כולל ציון הכהונה לה היה מועמד, אך מבלי לציין את שמו של המועמד.

על פסק הדין הוגש ערעור בידי המבקשים לבית המשפט העליון.